

Megigazulunk hit által

János 9,24-38

Szentháromság ünnepe utáni 10. vasárnap

1953. augusztus 9.

János evangéliuma 9. fejezete egy vakon született ember meggyógyításának történetét mondja el. Ezzel az emberrel két csoda történik. Az egyik az, hogy lát, a másik az, hogy hisz. Az egyik külső, testi csoda, a másik belső, lelki csoda. Mindkettő nagy csoda. Az elsőről maga a meggyógyult vak mondja: „Öröktől fogva nem hallaték, hogy vakon születtnek szemeit valaki megnyitotta volna” (32. v.). A másik azonban még ennél is nagyobb csoda.

Első pillanatra az ember azt gondolná, hogy a szeme világát megnyert vaknak könnyű lehetett hitre jutni. Ha valakivel ilyen csoda történik, mint ezzel a szegény emberrel, az nem is tehet másképp, annak hinnie kell a csodatevő, rajta könyörülő Jézusban. Mindez azonban csak látszat. A valóság az, hogy minden ember hitrejutásának megvannak a maga akadályai, ennél az embernél azonban különösen nagy akadályok gördültek az elé, hogy higgyen Jézusban.

Ez az ember még sohasem látott a maga szemével. Amit a világról tudott, azt a mások szemével látta. A szülei, a koldustársai mondták el neki, hogy milyen ő maga, milyenek a szülei, milyen a tűző nap, a ragyogó ég, az illatos virág, a daloló madár, az otthona, az utca és milyen a templom, melynek ajtajában koldulni szokott. A csoda után látott először életében. Ki csodálkozhatott volna azon, ha belefeledkezett volna az először látott világ látásába! Ezt az is elősegítette, hogy nem a szokott koldulási helyen gyógyította meg őt Jézus, hanem elküldte őt a Siloám tavához. Mikor ott megjött a szeme világa, egyszerre megrohanta őt ezer élmény. Csoda, hogy nem rohan haza látni az otthonát, a szüleit és elmondani a nagy újságot. Csoda, hogy nem áll meg az utca forгатagában bámészkodni. Legyőzi a látásszomját, s elindul a templomba.

Nem volt könnyű hinni neki, mert jóformán semmit sem tudott Jézusról. Minden tudománya belefért abba, hogy a nevét tudta és azt, amit vele cselekedett. Egészen különleges eset, hogy Jézus híre, aki akkor már neves, híres, sőt - így is mondhatnánk - hírhedt ember volt, s csodáinak híre bejárta a betegek és nyomorékok országát, ehhez az emberhez még nem jutott el. Számára Jézus egy ember, akit Jézusnak mondanak (11.v.). Sejtelve sincs arról, hogy az, aki meggyógyította őt, milyen közismert személyiség.

Nem volt könnyű hinni neki, mert kikerült Jézus bűvköréből. Más meggyógyított vak, ott gyógyult meg Jézus előtt. Az első, akit meglátott, Jézus volt. Ez a vak azonban Jézustól távol gyógyult meg. Mire a templomhoz visszatért, nem találta Jézust. Talán nem is nagyon kereste. Mikor megkérdik tőle, hogy hol van az az ember, aki meggyógyította, azt felelte rá: „Nem tudom” (12.v.).

Nem volt könnyű hinni neki, mert belekerült a Jézus ellenségeinek bűvkörébe. Ezekről kapja Jézusról az első tanítást. Borzalmas dolgokat hall róla. Azt mondják róla, hogy bűnös ember (24.v.), az ördöggel cimborál; csodái az ördög csodái (Ján 8,48), törvénytaposó, aki nem tartja meg a szombatot (16.v.). Az előbb meg akarták kövezni, de eltűnt a szemeik elől (Ján 8,59). Már döntést is hoztak ellene. Elhatározták, hogy aki Krisztusnak vallja őt, tehát a megígért Messiásnak, az rekesztessék ki a gyülekezetből. Átkozott az, aki az Ő követője.

Ez a magyarázata annak a különben érthetetlen magatartásnak, mely ezt a csodát követi. Szegény vak koldus szíve tele van ujjongással, de senki sincs, aki vele tudna és vele merne örülni. Egészen magára maradt. A szomszédok, amikor ráismernek, ahelyett, hogy a vállukra emelték volna, s diadalmenetben vitték volna haza, a Jézus neve hallatára megtorpannak, s örvendező fogadtatás helyett a farizeusok elé viszik őt, s hivatalos eljárást csinálnak az örömnépből. A szülők, ahelyett, hogy keblükre ölelnék, s örömben sírva csókolgatnák, ki tudja, hol bujkálnak. A tárgyaláson találkozik először velük. Ott látja őket először életében. Ott is semmiről sem akarnak tudni. Jézus nevét még csak az ajkukra sem merik venni. Minden felelősséget a fiukra akarnak tolni: „Mi nem tudjuk, elég idős már, őt kérdezzétek, ő beszéljen magáról.” (21.v.) A maguk féltése nagyobb bennük, mint a fiúk szeretete, a gyógyulás felett való öröm és a gyógyító iránti hála.

Szinte kétségbeejtően magára maradt szegény ember. Szerettei ridegen óvatosak, feljebbvalói gyűlölködők. Jézus pedig nincs sehol. Ilyen körülmények között nem volt könnyű, sőt egyenesen nagyon nehéz lehetett számára hinni Jézusban, meglátni benne a Krisztust, a Messiást. Ezért nagyobb csoda a hite, mint a látása.

Miben jelentkezik ez az ő hite? Abban, ahogyan vélekedik Jézus Krisztusról. Először csak egy ember a szemében, akit Jézusnak hívnak (11.v.). Egy a sok névtelen templomlátogató közül, akik jönnek-mennek a templomkapuban, s olykor-olykor egy kis alamizsnát dobnak neki. Mikor elmegy mellette Jézus és a tanítványok kis csapata, nincs benne semmi különös megilletődöttség, ugyanúgy nyújtja feléjük is fatányérkáját, mint a többiek elé, s mikor megállanak felette beszélgetni élete legnagyobb sorskérdéséről, hogy miért született vakon (1-5.v.), akkor sem figyel fel különösebben. Eleresztli a füle mellett azt is, hogy Jézus magát a világ világosságának mondja (5.v.). Nem kap észbe, s nem kiált, mint a jerikhoi vak: „Jézus, Dávidnak Fia, könyörülj énrajtam” (Márk 10,47).

Azután valami doktornak gondolja őt. Az a gyógymód, amit Jézus csinál, csak a mi szemünkben különös. Keleten abban az időben elég általános volt, hogy szembetegséget nyállal kevert földdel, sárral gyógyítottak. Gondolja, hogy ez a doktor megsajnálta őt, s kísérletezik vele. Nem ígéri neki, hogy ettől meg fog jönni a szeme világa, de azért betartja az utasítást. Ártani nem árt, legfeljebb nem használ... gondolja magában.

Az ellenvélemények és támadások pergőtüzében kezd azután megvilágosodni előtte, hogy kicsoda Jézus. A farizeusok egyenes kérdésére először azt mondja róla, hogy próféta (17.v.), tehát Isten embere. Olyan valaki, aki bizalmasa az Istennek és képviselője az emberek között. Azután részletesebben is kifejti: Nem bűnös ember, hanem istenfélő, aki Isten akaratát betölti, s akinek imádságát meghallgatja Isten (31.v.). Kihallgatásakor végül is ebben foglalja össze hitvallását: Istentől van, ezért mindenható (33.v.). Mikor pedig a templomon kívül találkozik Jézussal, végleg megjön a lelki szemeinek látása, s imádvá borul le előtte: Hiszek Uram, Te vagy az Isten Fia (35- 38.v.). Ez a hit már nem akármilyen hit. Ez már megigazító, üdvözítő hit.

Nagyon érdekes az is, hogy miképp jelentkezik fokozatosan ez a hite a gyakorlatban is. Először csak engedelmeskedik Jézusnak. Tűri, hogy csináljon vele, amit akar. Engedi, hogy bekenje világtalan szemét sárral. Azután elbotorkál oda, ahová küldi, a Siloám tavához. Kihallgatásakor azonban már egy nagy lépéssel tovább megy. Nem engedi bántani. Lehetnek a farizeusok akármilyen hatalmasok, ő pedig akármilyen szegény koldus, lehetnek azok akármilyen élesesűvek, ő pedig szegény írástudatlan, közönséges ember, mégis szembeszáll velük. Az ő Jézusát nem engedi bántani. A védelemben nem gyávul meg még akkor sem, mikor a kiközösítés átka borul fenyegetőleg reá. Sőt támadásba megy át. Gúnyosan kérdi tőlük: „Ti is az ő tanítványai akartok lenni?” (27.v.) Úgy áll az egyház akkori vezetői előtt, mint később Luther a wormszi birodalmi gyűlésen, rettenthetetlenül. Bizonyságtévő, hitvalló, végül mártír is. Vállalja a szenvedést is Jézusért. Eddig is nagyon szerette a templomot, hiszen annak kapujában koldulta össze szűkös betevő falatját. Most, hogy életében először látja, s álmélikodik pompáján, talán még jobban szereti, de inkább vállalja a kiközösítést, mint azt, hogy megtagadja Jézust. Talán most volt először életében bent a templomban, most is kiűzik onnan. Nem lehajtott fővel vánszorog ki onnan, mint valami elítélt, hanem emelt fővel, mint akinek nincs mit szégyellnie. Tudja, hogy ezzel elveszett számára az egyház, a templom, a társadalom, az emberek részvéte, de övé maradt Jézus, s tudja, hogy ez jobb így, mintha fordítva lett volna s mindent megnyer, ellenben elveszíti Jézust. Jobb mindenkítől elhagyatva Jézussal lenni, mint mindenkivel együtt, s mindenkítől támogatva, de Jézustól elhagyatva. Mikor még vak volt, azt gondolta, hogy ha látna, minden kérdése megoldódnék. Most hogy lát, látja, hogy az ember csak akkor ér célba, ha megigazító hitre jut.

Ez a hitrejutás nem csupán valami lélektani folyamat volt ebben a vak emberben. A megigazító hit Isten ajándéka (Ef. 2,8 b/). Itt is az. Jézus előbb imádkozott érte. A 31. v. azt mutatja, hogy a gyógyítás előtt Jézus imádkozott a szegény koldusért. Azután megszólította őt. Hirdette neki Isten igéjét. Azután egy nagy jótéteményt cselekedett vele, majd pásztori szeretetével magához ölelte, mikor kiűzték a templomból és végül kijelentette magát neki.

Mi volt ebben a vak koldus dolga? Egyszerűen az, hogy tőle kitelő emberi hittel hitt a szónak és engedelmeskedett neki. Ezt az emberi hitet ajándékozta meg azután Jézus megigazító hittel.

Szeretnél te is ilyen hitre jutni? Jézus bizonytalán neked is szeretne ilyen hitet ajándékozni. Itt vagy a templomban. Téged is megszólít, veled is Isten dolgairól beszél. Higyj a szónak, s engedelmeskedj! Vállald Jézust emberek előtt is! Meglátod, hogy Ő is fog vállalni téged, s te is boldogan térdelhetsz majd le a vak koldus mellé mondván: „Hiszek, Uram.” (38.v.) Lehet, hogy addigra te is sok mindent elveszítenél, de célhoz érnél. Ámen.